

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Ved prøvens teoretiske del skal du kunne demonstrere et solidt kendskab til følgende 6 temaer:

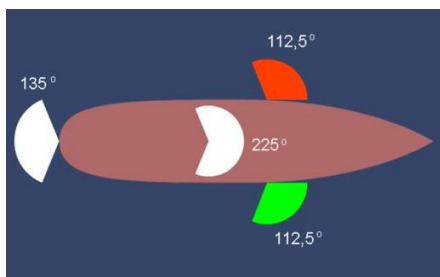
- 1) Søvejsregler,
- 2) farvandsafmærkning,
- 3) sikkerhed til søs,
- 4) forebyggelse og bekæmpelse af brand i mindre fartøjer,
- 5) sejladsbestemmelser
- 6) beskyttelse af havmiljøet.

Du skal tillige kunne demonstrere tilfredsstillende viden om ansvarsfordelingen om bord, vigepligt, indsamling og anvendelse af lokale sejladsbestemmelser, adfærd og sikkerhed om bord, herunder forholdsregler ved brand, grundstødning og kollision.

1. Søvejsregler.

1.1 Vigepligt – maskindrevne skibe på skærende kurser.

Ved et maskindrevet skib forstås ethvert fartøj, som fremdrives ved maskineri. Altså f.eks. handelsskibe, færger, lodsfartøjer, motorbåde, speedbåde og vandscootere.

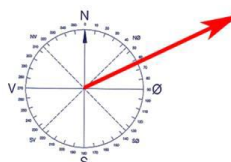
Om natten og i usigtbart vejr genkendes et maskindrevet skib ved at det fører top lys, sidelys og agter lys. Top lyset kaldes også for "motorlyset". Læg mærke til lysenes farver og vinkler og husk dem. Maskindrevne skibe over 50 meter skal føre to top lys, det forreste lavere end det bagerste. Dette er frivilligt for mindre skibe. På mindre skibe kan skibslýset føres i sammensatte lanterner efter bestemte regler.

Vær opmærksom på, at skibe der både fremdrives for sejl og ved maskineri, betragtes som maskindrevne skibe, når det kommer til vigerreglerne. Disse fartøjer viser en trekant med spidsen nedad som dagsignal, og skibslýs som maskindrevne skibe om natten og i usigtbart vejr.

Vigereglerne træder i kraft og skal følges når disse 3 betingelser er opfyldt:

- 1) To skibe som er i sigte af hinanden,
- 2) nærmer sig hinanden på skærende kurser, og
- 3) det konstateres, at der er fare for sammenstød.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Du kan konstatere, om der er fare for sammenstød ved at foretage gentagne pejlinger til det andet skib, og hvis disse pejlinger ikke forandrer sig kendeligt, er der fare for sammenstød. Pejlingen kan f.eks. foretages med et pejlekompas, ved at holde det andet skib over et med en fast genstand (et fyrtårn, et træ, et bundfast sømærke, en vindmølle, en bygning eller lignende), eller ved at "sigte" på det andet skib hen over en genstand på speedbåden (en antenne, en klampe, søgelænder eller lignende).

Det er vigtigt, at du holder samme fart og kurs, mens du foretager dine pejlinger, og hvis der er nogen som helst tvivl om, hvorvidt der er fare for sammenstød, skal du anse faren for sammenstød for at være til stede og følge vigereglerne.

Når to maskindrevne skibe i sigte af hinanden, nærmer sig hinanden på skærende kurser, skal det skib, der har det andet på styrbord (højre) side (A), gå af vejen, manøvrere tydeligt og i god tid, holde sikker afstand, og hvis det er muligt gå agten om (B). Det skib, som ikke har pligt til at gå af vejen (B), har pligt til at holde kurs og fart, hvis det er muligt. Begge skibe skal holde kontrollerende udkig, indtil det andet skib er helt passeret og klaret.

Hovsa ... det andet skib går ikke af vejen! Hvis du skal holde kurs og fart, kan du imidlertid blive nødt til selv at manøvrere, hvis det viser sig, at det skib, der er forpligtet til at gå af vejen, af en eller anden årsag ikke går af vejen. I en sådan situation skal du så vidt muligt søge at komme på en parallel kurs med det andet skib, så en kollision enten undgås eller effekten af en kollision minimeres. Undgå at dreje til bagbord (venstre), hvis du har det andet fartøj til bagbord.

Undgå fare for sammenstød med langsomt manøvrerende skibe. En speedbåd manøvrerer lynhurtigt, og derfor skal du sørge for, at du ikke med speedbåden kommer i en situation, som tvinger et fartøj, der manøvrerer langsomt, til at skulle gå af vejen i henhold til vigereglerne. Speedbådsføreren udviser "godt sømandskab" og manøvrerer ved tydelige kurs- og/eller fartændringer i god tid og sikker afstand, således at der ikke opstår fare for sammenstød, og vigereglerne derfor ikke skal følges. En række små kurs- og/eller fartændringer bør undgås. Det skaber tryghed på broen af det andet fartøj.

Speedbåden må ikke krydse et snævert løb eller farvand, hvis det derved vanskeliggør passagen for et skib, som kun kan sejle sikkert i selve løbet eller farvandet.

1.2 Vigepligt – maskindrevne skibe på modgående kurser.

Når to maskindrevne skibe stævner mod hinanden på modsatte eller næsten modsatte kurser, så der er fare for sammenstød, skal de begge dreje til styrbord, således at de passerer hinanden på bagbords side. Hvis du er i tvivl om, hvorvidt en sådan situation foreligger, skal du gå ud fra, at den faktisk foreligger, og handle derefter.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Om natten og i usigtbart vejr kan du se på skibslýset, at du er på modsatte eller næsten modsatte kurser med et maskindrevet skib, når du kan se begge sidelanterner og top lyset samtidigt på det andet skib.

En særlig dansk regel foreskriver at skibe på vej ind i en havn holder tilbage for et skib på vej ud, hvis begge skibe ikke kan passere sikkert samtidigt. Dette gælder kun, hvis lokale regler ikke foreskriver andet. F.eks. skal udgående holde tilbage i nogle vesterhavshavne, idet indgående i stærk medløbende sø ikke kan stoppe.

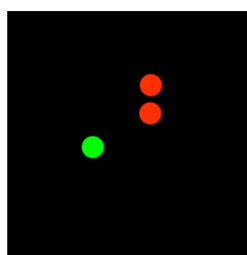
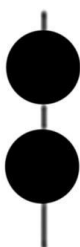
1.3 Flere vigeregler for speedbåde.

Nu har vi slået fast, at speedbåden går af vejen for andre maskindrevne skibe, der nærmer sig på skærende kurser fra styrbord, så der opstår fare for sammenstød. Det skib, som ikke skal vige, skal holde kurs og fart. Du har også lært, at du skal gøre dit bedste for ikke at skabe en situation med fare for sammenstød med et skib, som manøvrerer væsentligt dårligere end dig.

Men der er skibe, som speedbåden altid skal gå af vejen for, hvis der er fare for sammenstød:

- 1) et skib, der ikke er under kommando,
- 2) et skib, der er begrænset i sin evne til at manøvrere,
- 3) et skib, der er beskæftiget med fiskeri,
- 4) et sejlskib.

”Skib, der ikke er under kommando” betyder et skib, som på grund af en eller anden usædvanlig omstændighed er ude af stand til at manøvrere som foreskrevet i disse regler og derfor er ude af stand til at gå af vejen for et andet skib. Det kan f.eks. have fået en rorskade eller et maskinehavari.

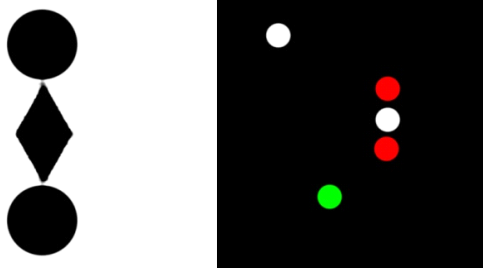
Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Et skib, der ikke er under kommando, skal som dagsignal vise 2 kugler eller lignende signalfigurer, hvor de bedst kan ses og lodret over hinanden.

Om natten og i usigtbart vejr vises 2 røde lys, hvor de bedst kan ses, lodret over hinanden og synlige hele horisonten rundt, samt sidelys og agter lys når det gør fart gennem vandet. Speedbåden går under alle forhold af vejen for et skib, der ikke er under kommando.

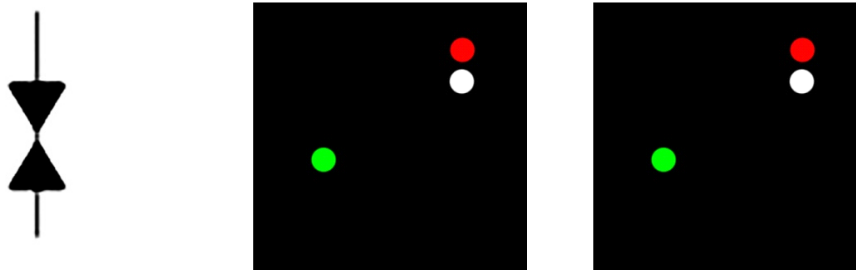
”Skib, der er begrænset i sin evne til at manøvrere” betyder et skib, som på grund af beskaffenheden af sit arbejde er begrænset i sin evne til at manøvrere og derfor er ude af stand til at gå af vejen for et andet skib. Det kan f.eks. være et skib, der er beskæftiget med at udlægge, tilse eller optage et sømærke, undersøisk kabel eller rørledning, et skib, der er beskæftiget med uddybning, opmåling eller undervandsarbejde, eller et skib, der er beskæftiget med slæbearbejde af en sådan art, at det gør det meget vanskeligt for det slæbende skib og slæbet at afvige fra deres sejlretning.

Et skib, der er begrænset i sin evne til at manøvrere, skal som dagsignal vise 3 signalfigurer, hvor de bedst kan ses og lodret over hinanden. Den øverste og nederste af disse signalfigurer skal være kugler og den mellemste en diamant. Om natten og i usigtbart vejr vises 3 lys, hvor de bedst kan ses, lodret over hinanden og synlige hele horisonten rundt. Det øverste og det nederste af disse lys skal være røde og det mellemste hvidt. Hvis skibet gør fart gennem vandet vises tillige de almindelige skibsls, dvs. et eller to top lys, sidelys og et agter lys. Speedbåden går under alle forhold af vejen for et skib, der er begrænset i sin evne til at manøvrere.

”Skib, der er i færd med at fiske” betyder ethvert skib, der fisker med garn, liner, trawl eller andet fiskeredskab, som begrænser manøvreevnen.

<

Både skibe der trawler og andre fiskeskibe hvis redskaber begrænser deres manøvreevne, viser som dagsignal ”timeglasset” bestående af 2 kegler med spidserne mod hinanden, den ene lodret over den anden. Et skib, der er beskæftiget med at fiske, bortset fra trawlfiskeri, skal om natten og i usigtbart vejr vise 2 lys lodret over hinanden og

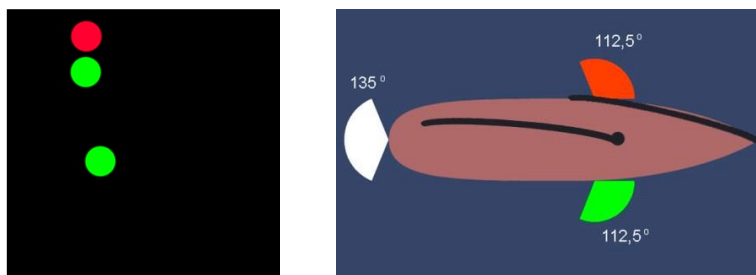
Speedbådshæfte.

UngFavrskov

synlige hele horisonten rundt, det øverste rødt og det nederste hvidt. Et skib, der er beskæftiget med trawlfiskeri, hvorved forstås slæbning gennem vandet af et net eller andet

redskab, der anvendes til fiskeri, skal om natten og i usigtbart vejr vise 2 lys lodret over hinanden og synlige hele horisonten rundt, det øverste grønt og det nederste hvidt. Både trawlere og andre fiskeskibe skal vise de almindelige skibsllys for maskindrevne skibe, dvs. top lys, sidelys og agter lys, hvis de gør fart gennem vandet. Speedbåden går under alle forhold af vejen for et skib, der er begrænset i sin evne til at manøvrere på grund af fiskeredskaberne.

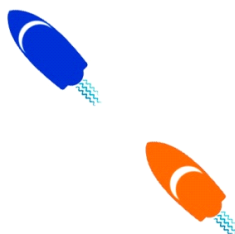
”Sejlskib” betyder ethvert skib under sejl, forudsat at eventuelt fremdrivningsmaskineri ikke benyttes. Når det gælder søvejsregler, er windsurfere og kitesurfere altså også sejlskibe.

Om natten og i usigtbart vejr viser sejlskibe side- og agter lys. Meget store sejlskibe kan frivilligt som supplement vise rød over grøn i mastetoppen. Speedbåden går under alle forhold af vejen for et sejlskib.

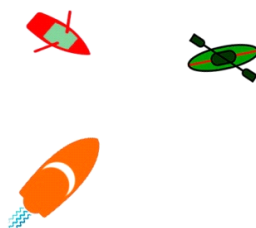
Vigepligt overhalende skibe.

Ethvert skib, der overhaler et andet, skal gå af vejen for det skib, der overhales. Den, der overhaler, skal holde sig klar af det skib, der overhales, indtil dette er helt passeret og klarer. Du overhaler et skib, når du nærmer dig således, at du kun er i stand til at se dette skibs agter lys, men ingen af dets sidelys. Hvis du er i tvivl om, hvorvidt du overhaler et andet skib, skal du gå ud fra, at dette er tilfældet, og handle derefter.

Vigepligt maskindrevet skib møder robåde, kanoer og kajakter.

Robåde, kanoer, kajakter og lignende fartøjer, der fremdrives med muskelkraft, er ”bløde trafikanter”, som har vanskeligt ved at manøvrere i forhold til speedbåden. Derfor skal speedbådsføreren gå af vejen for disse og holde både sikker afstand og sikker fart. Fra speedbåden skal der holdes kontrollerende udkig med, at hækbølgen ikke er til gene eller fare for de små både.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

1.4 Lidt af hvert fra søvejsreglerne.

Hvorfor, hvem og hvor? De internationale søvejsregler er lavet for at undgå ulykker på havet.

Alle, der færdes på havet, skal følge de internationale søvejsregler.

Reglerne finder anvendelse på alle skibe i rum sø og i alle dermed i forbindelse stående farvande, der kan besejles af søgående skibe.

Trafik separerings systemer og andre skibsruiter.

Trafiksepareringssystemer er en slags havets motorveje, som i en afmærket trafikrute adskiller skibene i to sejlretninger, så kollisioner undgås. Du finder trafiksepareringssystemerne i søkortet.

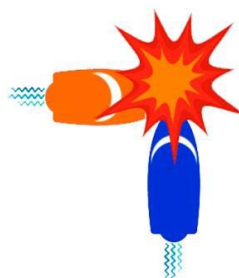

Et skib under 20 m i længde må ikke vanskeliggøre sikker passage for et maskindrevet skib, der følger en trafikrute.

Du skal så vidt muligt undgå at krydse trafikruter, men hvis du er nødt til at gøre det, skal du krydse ruten på en styret kurs, der så nær som muligt er vinkelret på den almindelige retning for trafikken, og holde skarpt udkig. De store skibe sejler ofte hurtigt, måske 18 – 20 knob.

Sikker fart.

Ethvert skib skal altid gå med sikker fart, for at man kan træffe foranstaltninger for at undgå sammenstød og kan stoppe inden for en under hensyn til de foreliggende omstændigheder og forhold passende distance. Tænk på, at der f.eks. i tåge til enhver tid kan komme et fartøj ud af tågen med samme fart som dig, og at i begge skal have tid til at reagere og manøvrere hensigtsmæssigt for at undgå en ulykke.

Ved afgørelsen af, hvad der er sikker fart, skal bl.a. følgende faktorer tages i betragtning:

- sigtbarheden,
- trafiktætheden, herunder koncentration af fiskeskibe eller hvilke som helst andre skibe,
- skibets manøvreevne, især for så vidt angår stoppedistance og drejeevne under de foreliggende forhold,
- om natten tilstedeværelsen af baggrundslys såsom fra lys i land eller genskin fra egne lanterner,
- vind-, sø- og strømforhold samt nærliggende farer for sejladsen,

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

- dybgang i forhold til den forhåndenværende vanddybde.

Man kan blive nødt til at bryde reglerne. Søvejsreglerne regulerer ikke enhver tænkelig situation, og du kan komme i en situation, hvor du bliver nødt til at tage ansvaret for at bryde reglerne for at undgå overhængende fare. Så gælder det om at bruge sin sunde fornuft, sin erfaring, og alle forhåndenværende og egnede midler.

1.5 Ansvar.

Ansvar for overholdelse af søvejsreglerne. Et skibs ejer, fører og mandskab kan drages til ansvar for følgerne af forsømmelse med at overholde søvejsreglerne, forsigtighedsregler eller almindeligt sømandskab.

En forsigtighedsregel er f.eks., at man kontrollerer at ens lanterner lyser klart, når man møder et andet skib om natten eller i usigtbart vejr.

Ved sømandskab forstås færdighed i manøvrering, skibets vedligeholdelse, klargøring, lastning, losning, styring og lignende.

Ansvar for bådens sødygtighed.

Både ejeren og bådføreren har ansvar for, at skibet er i sødygtig stand, når det sejler ud.

Dette indebærer, at skibet er i en sådan stand, at det, under de givne forhold, er egnet til at gå til søs uden fare for skibet eller de ombordværende personer, eller til fare for at forurene havet. Dette dækker meget bredt og indebærer blandt andet, at fartøjet skal være bygget og vedligeholdt i overensstemmelse med gældende regler, at de tekniske installationer, deres tilstand og driftssikkerhed, herunder selve motoren med aksel og skrue, brændstoftank, rørforbindelser, filtre, akkumulatorer og det elektriske ledningsnet er i orden. Dertil kommer, at fartøjet skal have det nødvendige udstyr om bord, samt at udstyret er i god stand, samt at fartøjet er gjort "sø klart", dvs. der er det nødvendige mandskab og de nødvendige forsyninger om bord og at luger døre og lignende er lukket vejrtæt.

Man kan sige, at bådførerens ansvar har fokus på forsvarlig udrustning af båden, forsvarlig sejlads og de ombordværendes sikkerhed, mens ejerens ansvar gælder bådens tekniske tilstand samt udrustningens omfang og tilstand.

Hvis du låner din speedbåd ud, kan du altså idømmes ansvar, hvis der sker en ulykke som følge af, at fartøjet eller udrustningen ikke er i orden.

Ansvaret for sikker navigation.

Det er fartøjsførerens ansvar, at der navigeres sikkert.

Især sejlads for høj fart i kystnære og snævre farvande stiller store krav til navigatøren. Hvis der sker ulykker, er det ikke en undskyldning i byretten, at speedbådsprøven ikke indeholder noget om at navigere. Det kan du lære ved at tage et "Bevis for duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere", hvilket stærkt må anbefales, hvis du vil sejle sikkert.

Hvis du har lært grundlæggende terrestriske navigation, kan du opdage, når dine elektroniske navigationsinstrumenter viser noget forkert, og det gør de ind imellem.

Du har pligt til at hjælpe nødstedte, hvis du kan.

Hvis du observerer et nødsignal eller et skib i nød, skal du hjælpe, hvis det kan gøres uden risiko for dit eget skib eller besætning, og tilkalde yderligere hjælp, hvis det skønnes nødvendigt.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

1.6 Udkig.

I ethvert skib skal der altid holdes behørigt udkig 360° rundt. Man kan altså ikke holde udkig nede fra kahytten men skal være ved styrepladsen eller på dækket.

Udkiggen skal bruge syn og hørelse samt alle forhåndenværende og egnede midler. Udkiggen skal altså have godt syn og god hørelse, og en kikkert er et godt hjælpemiddel, især i speedbåden, hvor udkiggen grundet hastigheden gerne må være "lidt foran".

Formålet er, at der løbende foretages en fuldstændig vurdering af situationen og af faren for sammenstød. Altså skal udkiggen kende vigeregler, sømærker, skibsllys, nødsignaler, advarselssignaler, opmærksomhedssignaler, manøvresignaler og lignende.

Hvad skal der f.eks. lyttes efter?

- Tågesignaler, hvis der sejles i eller i nærheden af et område med nedsat sigtbarhed.
- Manøvresignaler, advarselssignaler og opmærksomhedssignaler.
- Nødsignaler, råb om hjælp og lignende.
- Alt hvad der lyder usædvanligt.

Hvad skal der f.eks. kigges efter?

- Alle objekter, som kan udgøre en fare for eget skib.
- Nødsignaler, skibe i nød, redningsflåder, mennesker i vandet.
- Om eget skibs hækbølge medfører gener for badende, dyreliv eller andre fartøjer.

1.7 Skibsllys og dagsignaler.

Du skal vise skibslýset fra solnedgang til solopgang, og under nedsat sigtbarhed, f.eks. i tåge, sne, regn eller slud.

Vi har allerede været inde på de for speedbådsføreren mest aktuelle skibslýs og dagsignaler, men for at give dig et ordentligt overblik vil vi lige vise dig et par af de mest almindeligt forekommende skibes lys og dagsignaler.

Småbåde.

Hvis det er praktisk muligt, er det vigtigt, at en båd har godkendte lanterner. Selv om man kun sejler om dagen, kan man ved uheld havne i mørke, eller løbe ind i usigtbart vejr.

Nogle mindre robåde og sejljoller kan af praktiske grunde ikke vise de almindelige skibslýs. De skal i stedet være klar til at vise et hvidt lys, f.eks. fra en søgelygte, og det kan være en god ide at lyse på sejlet, hvis det er en sejljolle.

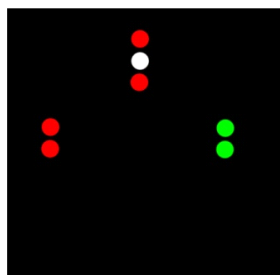
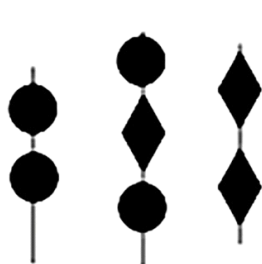
Et maskindrevet skib under 7 m i længde, hvis største fart ikke overstiger 7 knob, kan i stedet for de almindelige skibslýs for maskindrevne skibe vise et hvidt lys, der er synligt hele horisonten rundt, samt sidelýs, hvis det er praktisk muligt.

Hav altid en håndholdt lygte ombord samt ekstra batterier, hvis dine lanterner svigter.

Et skib, der er beskæftiget med uddybning eller undervandsarbejde.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

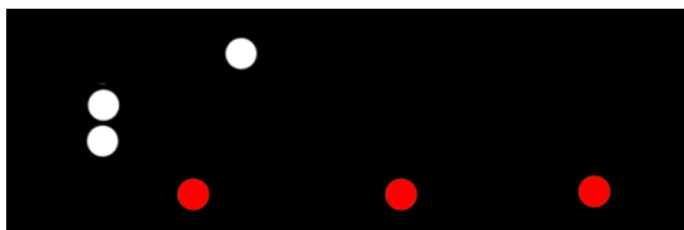

Et skib, der er beskæftiget med uddybning eller undervandsarbejde, og som er begrænset i sin evne til at manøvrere, skal vise lys eller dagsignaler som et "skib der har vanskeligt ved at manøvrere" og skal desuden, når der er en hindring, vise 2 røde lys synlige hele horisonten rundt og anbragt lodret over hinanden eller 2 kugler anbragt lodret over hinanden for at vise, på hvilken side hindringen findes.

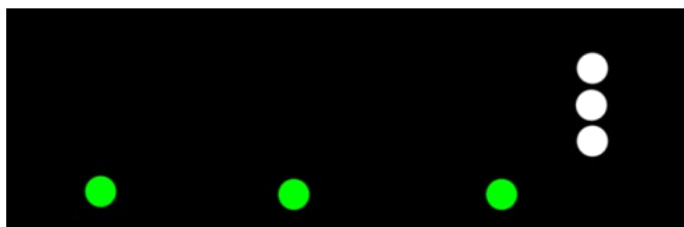
Du skal passere til den side, hvor der vises 2 grønne lys synlige hele horisonten rundt og anbragt lodret over hinanden eller 2 diamanter lodret.

Hvis skibet ikke ligger til ankers, skal det tillige vise de almindelige skibsls for et maskindrevet skib.

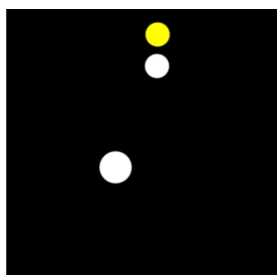
Skibe med slæb.

Et maskindrevet skib skal, når det slæber, vise 2 top lys lodret over hinanden. Derudover vises de almindelige skibsls. Du kan også se bagbord sidelys fra 2 slæb. Læg mærke til at der ikke er top lys (motor lys) på slæbene.

Når længden af slæbet målt fra agterenden af det slæbende skib til den agterste ende af slæbet overstiger 200 m, vises 3 top lys lodret over hinanden. Du kan se styrbord sidelys fra 2 slæb.

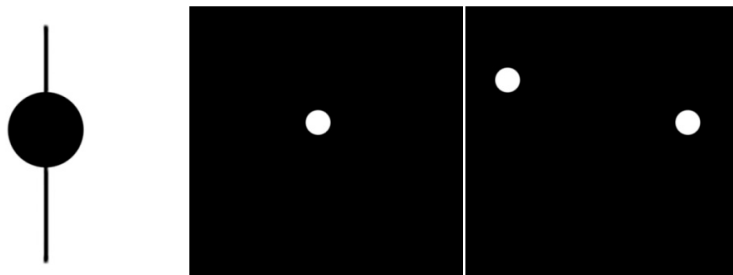
Læg mærke til det gule "slæbelys" som slæberen viser over agter lyset. Derudover kan du se slæbets agter lys.

Skibe der slæber, skal følge de almindelige vigeregler for maskindrevne skibe, men hvis et slæbende skib har vanskeligt ved at manøvrere i forhold til vigereglerne, kan det om dagen vise kugle-diamant-kugle, og om natten lysene rød-hvid-rød. Disse signaler kender du allerede fra "Skib, der er begrænset i sin evne til at manøvrere", og speedbåden skal gå af vejen, hvis der opstår fare for sammenstød.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Ankerligger.

Et skib for anker viser om dagen en sort kugle. Om natten og i usigtbart vejr vises et hvidt lys. Skibe over 50 meter i længden viser to hvide lys, det forreste højest.

1.8 Nødsignaler.

Når et skib er i nød og behøver øjeblikkelig hjælp, skal det bruge eller vise de i et tillæg til De internationale Søvejsregler beskrevne signaler. Der skal være tale om alvorlig og overhængende fare for skib eller besætning, og misbrug af nødsignaler, f.eks. at fyre nødblus af nytårsaften, er ikke alene dumt, men også strafbart.

Når dette er sagt, skal du ikke holde dig tilbage med at afgive nødsignaler, hvis du efter bedste evne vurderer, at faren er alvorlig og overhængende. Erstatningssager og straf er almindeligvis forbeholdt dem, der med vilje misbruger nødsignaler så: SAFETY FIRST!

Følgende signaler, brugt eller vist enten sammen eller hver for sig, betyder nød, og at hjælp er nødvendig:

- Kanonskud eller andet knaldsignal affyret med mellemrum af ca. 1 minut,
- uafbrudt brug af et tågesignalapparat,
- raketter eller bomber, der udkaster røde stjerner, og som affyres en ad gangen med korte mellemrum,
- et signal, der afgives ved hjælp af en hvilken som helst anden signaleringsmetode, bestående af gruppen . . . - - - . . . (SOS) efter morsesystemet,
- et signal, der udsendes radiotelefonisk, bestående af det talte ord »May Day«,
- nødsignalet NC efter den internationale signalbog (flag),
- et signal bestående af et firkantet flag med en kugle eller noget, der ligner en kugle, over eller under flaget,
- flammer om bord i skibet (såsom fra en brændende tjæretønde, olietønde el. lign.),
- et raketfaldskærmsblus eller et håndblus, som viser et rødt lys,
- et røgsignal, der afgiver orangefarvet røg,
- langsom og gentagen hævnning og sænkning af armene udstrakt til hver side,
- en nødalarm foretaget ved hjælp af DSC (Digital Selektive Calling) udsendt på: VHF kanal 70, eller MF/HF på frekvenserne 2187,5 kHz, 8414,5 kHz, 4207,5 kHz, 6312 kHz, 12577 kHz, eller 16804,5 kHz,

Speedbådshæfte.

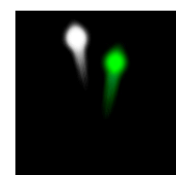
UngFavrskov

- en skib-til-land nødalarm transmitteret via en landstation for skibets anerkendte mobile satellitudbydere,
- signaler udsendt af nødradio pejlsender,
- godkendte signaler, der udsendes over radiokommunikationssystemer, herunder radar transponere på redningsbåde og -flåder,
- et stykke orangefarvet dug forsynet med enten en sort firkant og cirkel eller andet hensigtsmæssigt symbol (til identifikation fra luften),
- farvestof.

1.9 Opmærksomheds-, manøvre- og advarselssignaler.

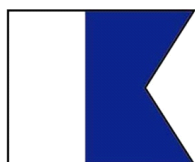
Når der afgives lyd- eller lyssignaler, er varigheden af "en kort" ca. 1 sekund og varigheden af "en lang" ca. 4-6 sekunder. Der skal gå ca. 1 sekund mellem hver tone/blink i et signal, og mindst 10 sekunder til det næste signal afgives.

Opmærksomhedssignaler. Der er flere signaler, man kan bruge til at få andre skibes opmærksomhed - med f.eks. flag, lyd eller lys. Her vil vi vise dig et par af de mest almindeligt anvendte opmærksomhedssignaler.

Grønne eller hvide raketter, eller håndblus i samme farver: "Der er overhængende fare for kollision!"

Det internationale signalfag A i en stiv gengivelse, så det kan ses i vindstille vejr, og belyst om natten: "Jeg har dykker i vandet!" Lys eller lyssignalet for A består af en kort og en lang tone. Du skal passere sådanne skibe i sikker afstand og med langsom fart. Kommer du nærmere end 50 meter, bør du slå skruen fra.

1 lang 1 kort 1 lang tone eller blink: "Jeg ønsker at komme i forbindelse med Dem".

2 korte og en lang tone eller blink: "De stævner mod fare!" Prik prik streg står i morsekoden for bogstavet U, så nogle kalder dette signal for "UHA!".

Manøvresignaler med lyd eller/og lys.

1 kort: "Jeg drejer til styrbord"

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

2 korte: "Jeg drejer til bagbord"

3 korte: "Jeg bakker med maskinen"

Advarselssignaler med lyd eller/og lys.

Mindst 5 korte toner eller blink hurtigt efter hinanden: "Jeg forstår ikke hensigten med Deres manøvrer". Når skibe i sigte af hinanden nærmer sig hinanden, og et af skibene af en eller anden grund ikke forstår det andet skibs hensigter eller manøvrer eller er i tvivl om, hvorvidt det andet skib tager fyldestgørende forholdsregler til at undgå sammenstød, skal det skib, der er i tvivl, straks tilkendegive dette ved at give mindst 5 korte toner med fløjten hurtigt efter hinanden. Sådant signal kan suppleres med et lyssignal

bestående af mindst 5 korte blink hurtigt efter hinanden. Blandt søfolk kaldes signalet også for "Vågn op!".

1 lang tone: "Her kommer jeg". Et skib, der i et løb eller farvand nærmer sig en krumning eller et område, hvor andre skibe kan være i skjul af en mellemliggende hindring, skal give 1 lang tone. Dette signal skal besvares med 1 lang tone af ethvert skib, der inden for hørevidde måtte nærme sig krumningen fra modsat side eller befinde sig bag den mellemliggende hindring.

1.10 Tågesignaler.

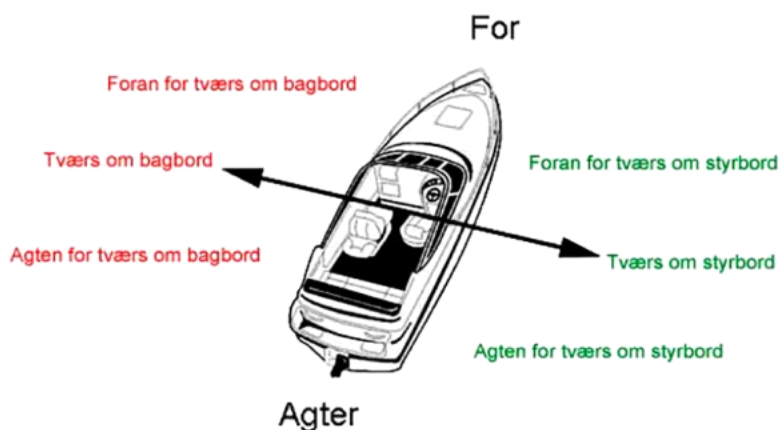
Når du sejler i eller i nærheden af et område med nedsat sigtbarhed, skal du ud over at afgive tågesignaler, skærpe udkiggen, kontrollere at dine egne lanterner lyser klart og gå i sikker fart. Speedbåden kan være vanskelig at se på en

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

radar, så hvis du vil mindske risikoen for at blive sejlet ned af et stort skib, skal du søge ind på lavt vand, og afvente at sigtbarheden bliver bedre.

I eller nær et område med nedsat sigtbarhed skal alle skibe, hvad enten det er dag eller nat, afgive lydsignaler med mellemrum af højst 2 minutter. Jo kortere tid der går mellem dine lydsignaler, des større er chancen for, at du overdøver lyden fra et andet skib. Et skib under 12 m i længde er ikke forpligtet til at give de nedenfor nævnte tågesignaler, men hvis det ikke gør det, skal det give et andet fyldestgørende lydsignal.

Hvis du hører et tågesignal, tilsyneladende foran for tværs, skal du gå til laveste styrefart eller evt. helt stoppe, og afvente at du enten får det andet fartøj i sigte, så du kan manøvrere i henhold til vigereglerne, eller at det andet skibs tågesignal kommer agten for tværs, og faren for kollision kan udelukkes.

Et maskindrevet skib, der gør fart gennem vandet, skal give en lang tone mindst hvert andet minut.

Hvis et maskindrevet skib ligger stoppet, skal det give to lange toner med højst to minutters mellemrum.

Andre skibe end maskindrevne skibe skal give en lang og to korte toner med højst 2 minutters mellemrum.

Speedbådshæfte.

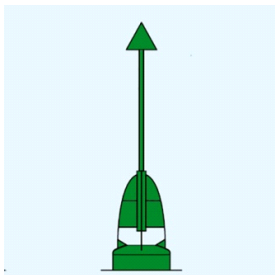
UngFavrskov

2. Farvandsafmærkning.

2.1 Sideafmærkning.

Hovedprincippet for farvandsafmærkning i vores farvande er "grønt om styrbord" og "rødt om bagbord", når et skib er for indgående. Når du fra søen sejler ind i en lukket fjord eller anduver en havn, er du for indgående. Du kan altid se i søkortet, om du er ind- eller udgående.

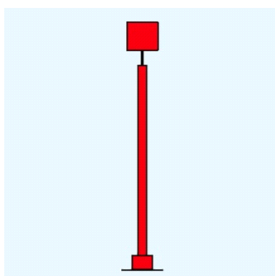
Grøn sideafmærkning.

Farve: Grøn: Topbetegnelse (evt.): 1 grøn kegle som peger opad. Fyrfarve (evt.): Grøn. Refleks: 1 vandret grønt bånd.

Huskeregel: Topbetegnelsen ligner et juletræ = grøn

Rød sideafmærkning.

Farve: rød: Topbetegnelse (evt.): 1 rød cylinder: Fyrfarve (evt.): Rød. Refleks: 1 vandret rødt bånd.

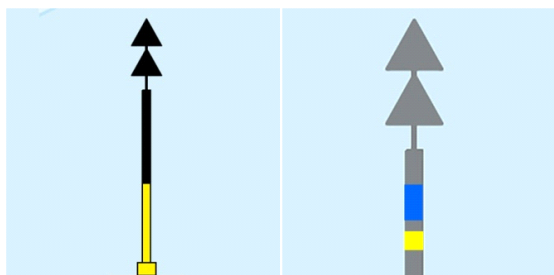
2.2 Kardinalafmærkning (kompassafmærkning).

Kardinalafmærkning benyttes, hvor der er hindringer for sejladsen, og indikerer, at det dybeste farvand i et område ligger på den navngivne side af sømærket.

Nordkardinal.

Speedbådshæfte.

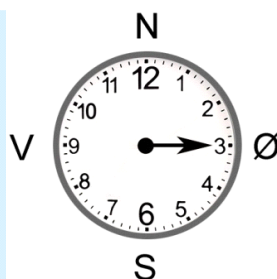
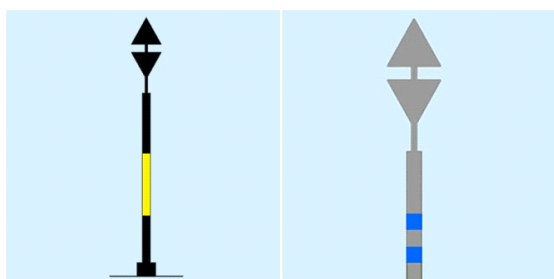
UngFavrskov

Hvor: Nord for en sejladsbøddring. Passage: Størst dybde nord for sømærket. Farve: Sort over gul. Topbetegnelse: 2 sorte kegler over hinanden, som peger opad. Fyrfarve (evt.): Hvid. Fyrkarakter: Uafbrudt hurtige blink. Refleks: Vandret dobbelt blå bånd over 1 gult bånd.

Huskeregler: Retningen af topbetegnelsens keglespidser peger "mod nord". Retningen af topbetegnelsens keglespidser peger mod den sorte del af sømærket.

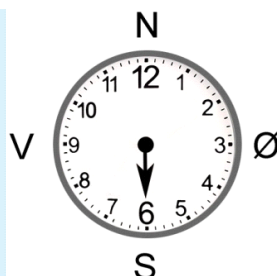
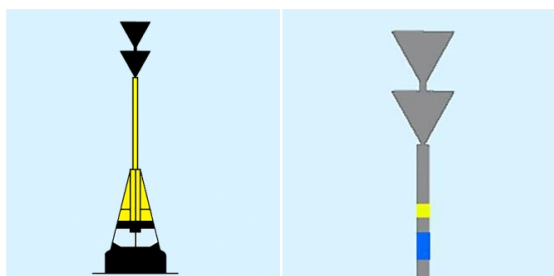
Øst kardinal.

Hvor: Øst for en sejladsbøddring. Passage: Størst dybde øst for sømærket. Farve: Sort – gul – sort. Topbetegnelse: 2 sorte kegler over hinanden, som peger væk fra midten. Fyrfarve (evt.): Hvid. Fyrkarakter: 3 hurtige blink Refleks: 2 vandrette blå bånd.

Huskeregler: Retningen af topbetegnelsens keglespidser ligner med lidt god vilje et Ø (øst). Retningen af topbetegnelsens keglespidser peger mod de sorte dele af sømærket. 3 blink - på et ur er klokken 3 "øst".

Syd kardinal.

Hvor: Syd for en sejladsbøddring. Passage: Størst dybde syd for sømærket. Farve: Gul over sort. Topbetegnelse: 2 sorte kegler over hinanden, som peger nedad. Fyrfarve (evt.): Hvid. Fyrkarakter: 6 hurtige blink efterfulgt af et langt blink Refleks: 1 vandret gult bånd over dobbelt blå bånd.

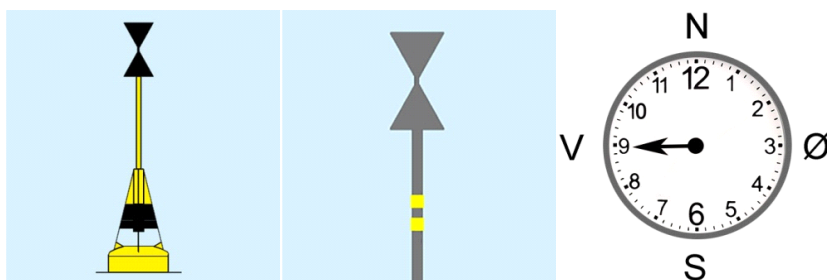
Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Huskeregler: Retningen af topbetegnelsens keglespidser peger ”mod syd”. Retningen af topbetegnelsens keglespidser peger mod den sorte del af sømærket.

Retningen af topbetegnelsens keglespidser peger mod det blå refleksbånd. 6 hurtige blink efterfulgt af et langt blink - på et ur er klokken 6 ”syd”.

Vest kardinal.

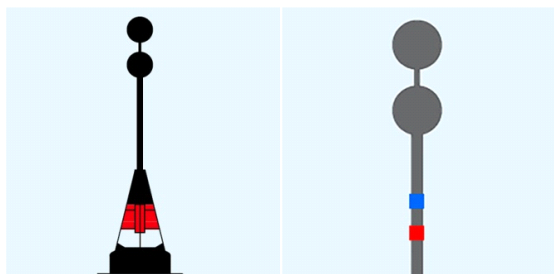

Hvor: Er placeret vest for en sejladshindring. Passage: Størst dybde vest for sømærket. Farve: Gul – sort -gul. Topbetegnelse: 2 sorte kegle over hinanden, som peger væk fra midten. Fyrfarve (evt.): Hvid. Fyrkarakter: 9 hurtige blink. Refleks: 2 vandrette gule bånd.

Huskeregler: Den øverste af topbetegnelsens keglespidser ligner med lidt god vilje et V (vest). Retningen af topbetegnelsens keglespidser peger mod de sorte dele af sømærket. 9 blink - på et ur er klokken 9 ”vest”.

2.3 Isoleret fareafmærkning, midtfarvands afmærkning, specialafmærkning, og midlertidig vrageafmærkning.

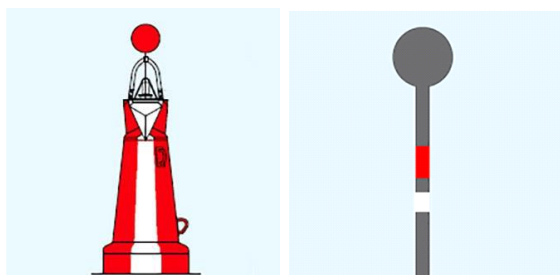
Isoleret fareafmærkning.

Hvor: Er placeret på eller ved en fare. Passage: Kan passeres fra alle sider med sikker afstand (mindst 50 meter anbefales, hvis muligt) og sikker fart. Farve: Sort med 1 eller flere vandrette røde bånd. Topbetegnelse: 2 sorte kugler over hinanden.

Fyrfarve (evt.): Hvid. Refleks: Blåt vandret bånd over rødt vandret bånd.

Midtfarvands afmærkning.

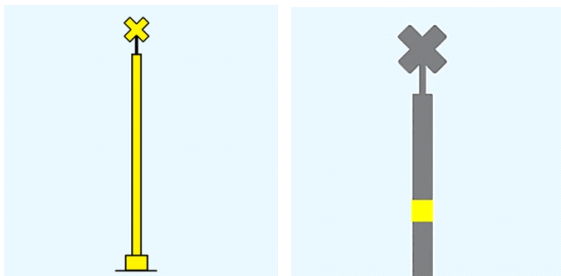

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Hvor: Som speedbådsfører vil du oftest møde dette sømærke anvendt som anduvningsmærke ved starten af et løb, en fjord eller en havne rende. Passage: De fleste passerer anduvningsmærket med mærket om bagbord, men det er frivilligt, hvordan anduvningsmærket kan passeres, så hold udkig med andre skibes manøvrer omkring mærket. Midtfarvands afmærkning anvendes også som skillemærker i trafiksepareringssystemer (SKAL holdes om bagbord) og eller afmærkning af midterlinjen i en anbefalet rute (BØR holdes om bagbord) Farve: Røde og hvide lodrette striber. Topbetegnelse: 1 rød kugle. Fyrfarve (evt.): Hvid. Refleks: 1 vandret dobbelt rødt bånd over hvidt bånd.

Specialafmærkning.

Hvor: Afmærkning af specielle områder og objekter som f.eks. havneområder, fredningsområder, forbudsområder, skydeområder, kapsejladsbaner, rørledninger, havbrug, instrumenter og fortøjningstønder. Passage: Hvis du møder en specialafmærkning, som du ikke kender betydningen af, skal du ikke passere, før du har tjekket i søkortet og/eller Efterretninger for Søfarende samt i sejlads håndbøgerne, som i Danmark er Den Danske Lods, Den Danske havnelods og Fiskerihåndbogen. Farve: Gul. Topbetegnelse: 1 gult kryds. Fyrfarve (evt.): Gul. Refleks: 1 vandret gult bånd.

Midlertidig vrageafmærkning.

Hvor: Afmærker nyligt opståede vrage, så den søfarende kan se, at der er noget, der ikke er, som det plejer at være. Passage: Hold god afstand og sikker fart. Vær opmærksom på, at mærket kan ligge lige oven på vraget, eller flere mærker kan ligge omkring vraget. Farve: Gule og blå lodrette striber. Topbetegnelse: 1 gult kors. Fyrfarve (evt.): Gul og blå blinkende. Refleks: Lodrette blå og gule bånd.

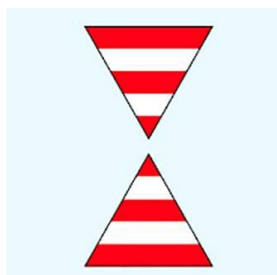
2.4 Båker.

Båker kan være opstillet på land og på grunde, så for speedbådsføreren er det af stor sikkerhedsmæssig betydning at kende deres udseende og betydning. Speedbådsprøven handler jo netop om sejlads i kystnære og grunde farvande. Ofte er båker opstillet som par, en "for båke" (lavest) og en "bagbåke" (højest). Når du kan se, at bagbåken er lige bag ved for båken, er du i "båkelinjen".

Sejladsbåker.

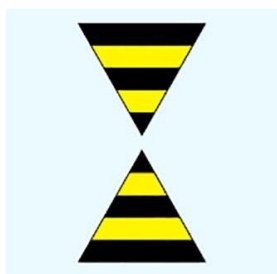
Speedbådshæfte.

UngFavrskov

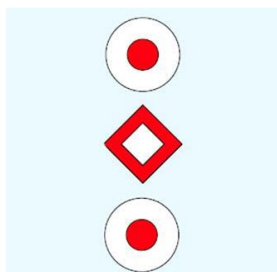
Hvor: Afmærker sejladslinjer, f.eks. indsejlingen til en havn eller en gennemsejling af et vanskeligt farvand. Hvad: Males med de bedst synlige farver efter forholdene, dog aldrig sort – gul vandret stribet, så de kan forveksles med skyde- og forbudsområder.

Militære skyde- og forbudsområder.

Hvor: Afgrænser militære forbudsområder og fareområder, f.eks. skydeområder. Hvad: Båkerne er malet i gule og sorte vandrette striber.

Kabelbåker.

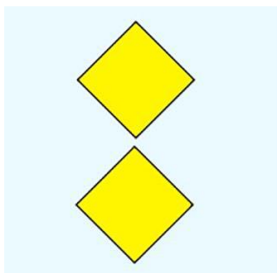

Hvor: Afgrænser kabler på havbunden. Hvad: Bagbåken er forsynet med en cirkelformet flade over en kvadratisk flade (diamant) og for båken er forsynet med en cirkelformet flade. De cirkelformede flader er hvidmalede med rødt centrum, mens den firkantede flade er hvid med en rød kant. OBS: Det er forbudt at ankre inden for 200 meter fra båkelinjen.

Rørledninger.

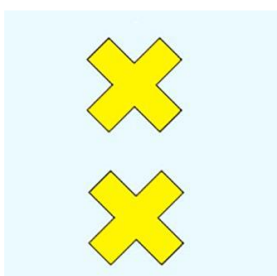
Speedbådshæfte.

UngFavrskov

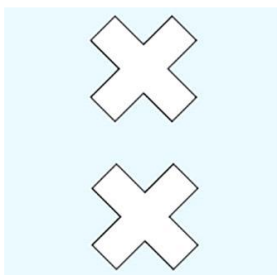
Hvor: Afmærker rørledninger, kloakudløb og lignende. Hvad: Både for- og bagbåke er forsynet med en kvadratisk diamantformet gul flade.

Fredningsområder.

Hvor: Afmærker havne- og fredningsområder. Hvad: For- og bagbåke er forsynet med et gult kryds på en gul pæl.

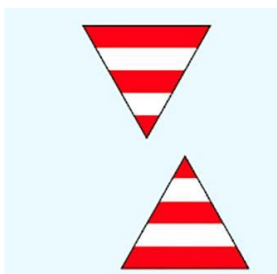
Gravelinjer.

Hvor: Afmærker kanten af et gravet løb. Hvad: For- og bagbåke er forsynet med et hvidt kryds på en hvid pæl.

2.5 Farvandsafmærkninger generelt.

Sejlads i båkelinjer.

Hvis du sejler i en båkelinje med båkerne *næsten ret fremme* og for båken står til styrbord, skal du dreje til styrbord for at komme ind i båkelinjen?

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Hvis du sejler i en båkelinje med båkerne *næsten ret agterude* og for båken står til styrbord – skal du dreje til bagbord for at komme ind i båkelinjen?

Tænk over det, for det tager lidt tid at få ind på rygmarven.

Ankring i fyr- og båkelinjer.

Et skib må ikke uden tvingende nødvendighed ankre i fyr- eller båkelinjer.

Fortøjning i sømærker.

Det er ikke tilladt at fortøje i et sømærke.

3. Sikkerhed.

3.1 Sikkerhed ombord.

Inden sejlturen starter.

- Manometeret på ildslukkeren skal stå i det grønne felt, og hvis slukkeren er over 3 år gammel, skal den være eftersat af en fagperson inden for de seneste 12 måneder. Ryst pulverslukkeren, så du er sikker på at pulveret ikke er "stampet" i en fast klump.
- Du skal kontrollere, at der er passende og godkendte redningsveste til alle, der skal med på turen, og at vestene er i orden. Hvis der er en indikator på selvoppustelige veste, skal denne stå i det grønne felt.
- Kontroller at der er tilstrækkeligt brændstof og en passende mængde reservebrændstof ombord til den planlagte tur.
- Inden afgang, skal du gennemgå bådens sikkerhedsudstyr med de ombordværende. Hvordan betjenes ildslukkeren? Hvordan tilpasses redningsvesten? Hvordan startes motoren, hvis føreren falder overbord med dødmandskontakten (en sikkerhedsafbryder, der stopper motoren, hvis føreren falder om eller falder overbord)? ... osv..
- Er førstehjælpeskassen fyldt?
- Du skal kontrollere, at dine lanterner lyser klart.
- Sørg for at din håndlygte har batteri og virker.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

- Tjek også lænse pumpen.
- Se efter om bådens bund er ren, så lænse pumpen ikke bliver "kvalt" af snavs, hvis du får brug for den.
- Kontroller at du har en spand/pøs, som egner sig til at lænse med.
- Du skal vurdere, om de navigationsmidler, du har ombord, er hensigtsmæssige i forhold til den sejlroute, du har planlagt.
- Der skal være egnede kommunikationsmidler, så du kan tilkalde assistance.
- Sørg for at orientere fornuftige folk i land om hvilken båd du sejler i, hvor du har tænkt dig at sejle hen, hvem der skal med på turen, hvornår du forventer at være tilbage og hvad de skal foretage sig, hvis du ikke kommer til tiden.
- Tjek vejrudsigten og vurder risikoen for at havne i en farlig situation.
- Er der fornuftigt tøj til alle ombord, i forhold til mulige vejrforandringer.
- Kan du få brug for et drivanker, eller har du et alternativ, f.eks. i form af nogle hynder og dunke i enden af et meget langt tovværk.
- I hvilket omfang er der brug for mad og drikke til turen?

Hvem må styre speedbåden?

Den, der er ved rattet/styrer en speedbåd (planende fritidsfartøj 4-15 meter), skal være fyldt 16 år og have et speedbådsbevis.

Som led i forberedelse til en speedbådsprøve kan en person uden speedbådsbevis styre en speedbåd til øvelsessejlad, forudsat at: 1) vedkommende kan dokumentere, at en godkendt udbyder har påtaget sig at afholde prøve til opnåelse

af speedbådsbevis for vedkommende inden for 30 dage, og på forlangende viser dette til Søfartsstyrelsen eller politiet, og 2) sejladsen sker under direkte opsyn og instruktion af en myndig person om bord, som har bevis til at føre fartøjet i overensstemmelse med speedbådsbekendtgørelsen, og som er ansvarlig for at sejladsen sker sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Alkohol og medicin.

Den, som styrer speedbåden, skal være "clean", hvilket betyder, at vedkommende har en alkoholpromille på under 0,5, og ikke er påvirket af medicin eller stoffer i en sådan grad, at vedkommende ikke kan gennemføre sejladsen på en sikker måde.

Forsikring.

Det er et lovkrav, at speedbåden er ansvarsforsikret. Når du sejler, skal du kunne dokumentere, at speedbåden er lovmæssigt forsikret, ellers risikerer du en bøde.

Afstand til kysten.

Med mindre lokale regler siger noget andet, skal speedbåde sejle mindst 300 meter fra kysten.

Du må gerne sejle til og fra land, men når du sejler inden for 300 meter-grænsen, skal hastigheden være under 5 knob, og det er kun tilladt at sejle vinkelret i forhold til kystlinjen.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Pyrotekniske redningssignaler.

Pyrotekniske redningssignaler er i speedbåden oftest raketter og håndblus. Læg mærke til at signalerne er påtrykt en udløbsdato, efter hvilken du risikerer at signalerne ikke virker efter hensigten.

Hvis udløbsdatoen er overskredet, skal pyrotekniske redningssignaler afleveres til politiet. Lad være med at fyre dem af som nytårskrudt eller give dem til børnene. Dels er det strafbart at misbruge nødsignaler, og dels kan krudtet i for gamle signaler være "stampet", så de eksploderer i hånden på dig.

Pyrotekniske redningssignaler skal opbevares tørt og sikkert samt udenfor rækkevidde af børn og barnlige sjæle.

Hvis speedbåden tager vand ind.

Hvis din speedbåd tager vand ind, skal du prøve at stoppe lækagen. Samtidig starter du lænse pumpen.

I små både kan man nogle gange få lækagen over vandlinjen ved at omfordele vægten.

Sørg for at alle bærer en redningsvest.

Viser det sig at lænse pumpen ikke kan følge med, eller går i stykker, lænser du med den spand/pøs, du altid har ombord.

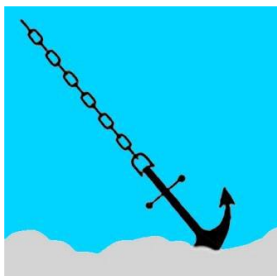
Hvis du ikke kan stoppe lækagen og ikke kan lænse hurtigt, er der risiko for at dit fartøj bordfyldes, og du skal omgående tilkalde hjælp, evt. ved at afgive nødsignaler.

Prøv om du kan lande båden på en grund eller på en strand, så de ombordværende kan gå i land, hvis båden synker.

Ankergrejet.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Der findes mange forskellige ankertyper. Du vælger anker ud fra fartøjets størrelse og havbundens beskaffenhed.

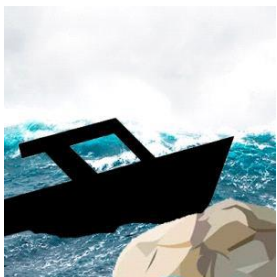
Tag en snak med erfarne sejlere om hvad der er det bedste grej for din bådtype i dit sejladsområde. Som en tommelfingerregel skal du anvende et ankertov eller -kæde som er 5 gange vanddybden på stedet.

Motorstop i dårligt vejr.

Hvis du får motorstop på dybt vand (dit anker grej kan ikke nå bunden) i hårdt vejr, er det vigtigt, at der er varmt tøj til alle ombord, et drivanker som kan holde stævnen op imod bølgerne, godt lænse grej (så din båd ikke bordfyldes), navigationsmidler, så du ved, hvor du er, samt kommunikationsudstyr, så du kan tilkalde assistance.

På grund i hårdt vejr.

Hvis du løber på grund i hårdt vejr, er det vigtigt med varmt tøj til alle ombord, solidt anker grej, godt lænse grej, så din båd ikke bordfyldes, navigationsmidler, så du ved, hvor du er, samt kommunikationsudstyr, så du kan tilkalde assistance.

Tilkald hjælp med mobiltelefonen eller VHF.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Hvis du vurderer, at din besætning og dit fartøj er i alvorlig og overhængende fare og vil tilkalde hjælp, kan du i kystnære farvande benytte mobiltelefonen. Ring 112. Sørg for at mobiltelefonen til enhver tid under sejladsen er opladet og er vandtæt, samt at du bærer den på dig.

Uden for mobildækning er det klogt at have en VHF-radio. Send et nødkald på kanal 16.

Når du er i nød og tilkalder hjælp med mobiltelefon eller VHF-radio, skal du være klar til at oplyse redningsfolkene om:

- Din nøjagtige position,
- skibets navn, (og evt. kalde- eller MMSI nummer hvis du benytter VHF),
- hjælpens art/behov,
- antal personer ombord og
- vejret.

Hvis du er blevet afkølet.

Alkohol varmer ikke, men nedsætter evnen til at føle kulde. Dertil kommer, at man kan blive så påvirket, at man begår alvorlige fejl.

De bedste midler til at få varmen på i en åben båd er: Fornuftig påklædning, muskelarbejde, gode energireserver fra kosten og varme drikkevarer.

Fornuftig påklædning.

I en åben båd kan kulde hurtigt blive et problem, hvis man ikke bærer varmt tøj i forhold til årstiden. En god skipper lærer sin besætning om 3-lagsprincippet:

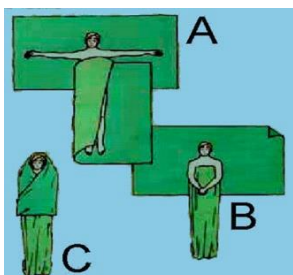
- Inder laget skal være temperaturregulerende og svedtransporterende. Kan være uld eller syntetisk materiale.
- Mellemlagets primære funktion er at isolere mod kulde. Materialer som uld(fleece) og syntetisk fleece vil være oplagte til mellemlag.
- Yderlagets opgave er at beskytte mod afkøling udefra, primært af regn og blæst. Derudover skal det kunne "ånde", så man ikke bliver gennemblødt af sved og sidenhen underafkølet af at have vådt tøj på.

Når luften og vandet er koldt, skal bådføreren afgøre, om alle skal iføre sig f.eks. våd-, tør- eller overlevelsdragter.

Underafkøling.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

En underafkølet person, der er ved bevidsthed, behandles ved at man tager evt. fugtigt tøj af personen, giver vedkommende noget tørt tøj på og pakker personen ind i tæpper, eller bedst i folietæpper. Gerne kroppen først i et lag tæpper og derefter arme og ben, så person varmes op indefra af sin egen kropsvarme.

Giv evt. vedkommende varme og sukkerholdige drikkevarer, som er med til at varme op indefra og give energi.

Lad være med at anbringe vedkommende i et stærkt opvarmet rum, eller massere en underafkølet person. Det kan tage livet af vedkommende, hvis det kolde blod fra arme og ben kommer hurtigt ind i selve kroppen.

- Symptomer, der kan være tegn på let underafkøling: Ukontrollable kulderystelser, svigtende kontrol med arme og ben, nedsat evne til at træffe rigtige beslutninger, konfus og desorienteret.
- Symptomer, der kan være tegn på middelsvær underafkøling: Kulderystelser ophører, tiltagende stivhed i musklerne, pulsen falder, hukommelsestab, søvnighed og evt. svingende bevidsthed, kramper.
- Symptomer, der kan være tegn på svær underafkøling: Unormal hjerterytme, bevidstløshed, ingen reflekser i pupiller eller usædvanligt store pupiller, som reagerer sammentrækkende på lys, helt afslappet, tilsyneladende død, hjertestop eller vejrtrækningsstop.

Bliv ved båden.

Et fald i legemstemperaturen som følge af ophold i koldt vand medfører næsten omgående en nedsættelse af temperaturen i arme og ben. Man mister førlighed i arme og ben og kan ikke svømme.

Hvis man falder i koldt vand, skal man forholde sig roligt, indtil man har styr på vejrtrækningen, og snarest muligt derefter prøve at komme op i båden eller op på noget andet driv gods. Koldt vand afkøler kroppen 4-5 gange hurtigere end luft, og temperaturen i danske åbne farvande er en trussel for en overbordfalden sejler, selv om sommeren. Man bliver hurtigt underafkølet og mister bevidstheden.

Kan du ikke komme op på båden eller andet driv gods, skal du blive ved båden, som en lettere at få øje på af redningsfolkene end dit hoved. Bevæg dig så lidt som muligt og indtag fosterstilling med knæene oppe under hagen for at holde på kropsvarmen.

Rednings- og svømmeveste.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Både speedbådens fører og ejer har ansvaret for, at der er passende og godkendte redningsveste til alle ombord. Veste skal være mærket med DVA, CE eller rat mærket.

Alle ombord skal følge speedbådsførers ordre med hensyn til sikkerheden ombord. Hvis en bådfører beordrer en ombordværende til at iføre sig redningsvesten, skal denne ordre følges.

Også børn ombord skal have redningsveste, der passer til deres størrelse og vægt. En for stor redningsvest kan tippe barnet rundt med fødderne over vandet, så børn i voksenredningsveste er "no go"!

Blebørn er særligt udsatte, idet de moderne bleer har en voldsom opdrift lige omkring bækkenpartiet, og barnet får hovedet under vandet, hvis det falder overbord. Sørg for at sådanne børn er i sele og livline, med et ansvarligt og voksent menneske i den anden ende af livlinen.

Allerede ved ombordstigningen sørger speedbådsføreren for, at hver person får en passende og godkendt redningsvest, at vedkommende instrueres i, hvordan den tages på og tilpasses – ikke for løst – ikke for stramt. Sørg for at redningsvestens skridtgjort tilpasses korrekt, så vesten ikke "kravler" op over hovedet, når man ryger i vandet.

En redningsvest, til forskel fra en svømmevest, har en krave rundt om nakken og opdriftsmateriale kun på brystet, - ikke på ryggen. Redningsvesten kan således fastholde en bevidstløs person på ryggen med åndedrætsorganerne fri af vandet.

Redningsveste findes som faststofveste og som selvoppustelige veste. Fordelen ved en faststofvest er, at den virker hver gang, hvis den er ordentlig vedligeholdt. Ulempen er, at den er "klodset", når man vil bevæge sig rundt på båden. Man kan teste sin faststofvest ved at hoppe i vandet med vest og fuldt sejlerudstyr, eller ved at belaste vesten i længere tid med et antal kilo, svarende til vestens specifikation.

Selvoppustelige redningsveste er lidt mere smarte og ikke så hæmmende, når man vil bevæge sig rundt på båden. Til gengæld virker de ikke altid. På de fleste selvoppustelige redningsveste kan du – hvis redningsvesten ikke puster sig op automatisk med CO₂-patronen - trække i udlørsnoren eller puste vesten op med munden. Så er det vigtigt at være en god svømmer. Børn under 40 kg. og personer, som ikke er gode til at svømme, bør afholde sig fra at anvende selvoppustelige redningsveste.

Hvis man ikke vedligeholder sin oppustelige redningsvest ordentligt, kan man ikke forvente, at den puster sig op i en nødsituation. Vesten skal vedligeholdes efter leverandørens anvisninger, men det er en god ide at åbne den en gang om året, for gennemgribende at servicere og kontrollere redningsvesten.

4 kategorier af rednings- og svømmeveste.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

- En svømmevest med opdrift på 50 Newton kan kun anbefales til øvede svømmere i beskyttet farvand og kun med hjælp i nærheden. Ved bevidstløshed vil svømmevesten ikke kunne fastholde den bevidstløse person på ryggen med åndedrætsorganerne fri af vandet.
- En redningsvest med en opdrift på 100 Newton er beregnet til børn og habile svømmere i kystnære farvande. Sikkerheden ved bevidstløshed er begrænset.
- En redningsvest med en opdrift på 150 Newton kan bruges af både svømmere og ikke-svømmere til såvel kyst- som havsejlad. Ikke-svømmere bør dog have afprøvet en vest i vand og sat sig ind i de to muligheder for manuel oppustning. Sikkerheden ved bevidstløshed er god, men vendeegenskaberne kan nedsættes af påklædningen.
- En redningsvest med en opdrift på 275 Newton er beregnet til brug i alle farvande under alle vejrforhold. Sikkerheden ved bevidstløshed er god, men også her kan vendeegenskaberne nedsættes af påklædningen.

3.2 Brændstofforbrug.

Folk fra sø redningstjenesten fortæller, at de mange sø ulykker og nærulykker med speedbåde ofte skyldes, at de løber tør for brændstof

Hvor meget brændstof skal du have med til turen? Du skal kunne beregne hvor meget brændstof, du kan forvente at bruge på en sejltur. Hvis du vil sejle fra A til B, skal du kunne beregne afstanden i sømil (km), og kende din motors forbrug af brændstof i liter pr. sømil (km), ved den hastighed i knob (km/t), du planlægger at sejle. Eksempel: I søkortet finder du ud af, at afstanden fra A til B er 30 sømil. Du vil sejle med en hastighed på 20 knob, og du ved af erfaring, at din speedbåd bruger 2 liter pr. sømil ved denne hastighed. Altså skal du mindst bruge $30 \times 2 = 60$ liter brændstof + reservebrændstof til turen.

Reservebrændstof.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Erfarne speedbådssejlere fortæller, at en fornuftig mængde reservebrændstof, alt efter forholdene, vil være 50%-100% af det beregnede mindsteforbrug til turen. I tilfældet ovenfor altså 30 – 60 liter i reserve.

Hvis du opbevarer brændstof i dunke, skal disse være af en godkendt type, og forsvarligt surret fast et sikkert sted ombord.

Hvornår skal du vende om? Hvis f.eks. din motor bruger 30 liter i timen ved den hastighed, du sejler på turen, og du har 60 liter brændstof ombord, hvoraf du har valgt at 30 liter er reservebrændstof, kan du sejle "ud" i ca. 15 minutter, før du bør vende stævnen hjemad.

Hvor meget brændstof bruger din motor pr. sømil ved en bestemt hastighed? Det finder du ud af ved at sejle en tur og holde en stabil hastighed under vejrforhold, som ikke har indflydelse på brændstofforbruget. Du starter med fuld tank og reservedunk, og sejler f.eks. 2 sømil. Stop båden og fyld tanken op med brændstof fra reservedunken. Tilbage i land fylder du reservedunken op, og hvis f.eks. der kan hældes 8 liter på dunken, bruger din motor $8 / 2 = 4$ liter pr. sømil ved den hastighed, du har holdt. Gentag denne øvelse ved forskellige hastigheder, så du får kendskab til dit brændstofforbrug.

Hvor meget brændstof bruger din motor pr. time ved en bestemt hastighed? Det finder du ud af ved at sejle en tur og holde en stabil hastighed under vejrforhold, som ikke har indflydelse på brændstofforbruget. Du starter med fuld tank og reservedunk, og sejler f.eks. i 1,5 time. Stop båden og fyld tanken op med brændstof fra reservedunken. Tilbage i land fylder du reservedunken op, og hvis f.eks. der kan hældes 9 liter på dunken, bruger din motor $9 / 1,5 = 6$ liter pr. time ved den hastighed, du har holdt. Gentag denne øvelse ved forskellige hastigheder, så du får kendskab til dit brændstofforbrug.

Eksempler på forhold, der har indflydelse på brændstofforbruget.

- Større fart øger brændstofforbruget.
- Større vægt ombord øger brændstofforbruget.
- Modstrøm øger brændstofforbruget.
- Modvind øger brændstofforbruget.
- Mod sø øger brændstofforbruget.
- Is øger brændstofforbruget.

3.3 Hensyn overfor bløde sejlere.

Speedbådsføreren tager hensyn til "bløde sejlere".

Du skal holde god afstand til "bløde sejlere", f.eks. robåde, kajakker og sejljoller og regulere farten således, at hækbølgen ikke sætter andre i risiko for at kæntré eller falde overbord.

Speedbådsføreren tager hensyn til badende og dyrelivet.

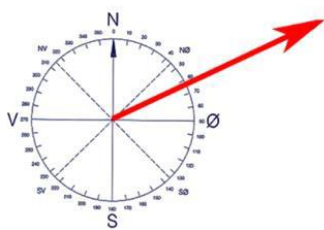
Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Speedbådsføreren holder skarpt udkig, holder god afstand, og sejler stille og roligt, når der er badende eller dyr i nærheden.

3.4 Eksempler på pejlemetoder til afgørelse af hvornår der er fare for sammenstød.

Vi har tidligere været inde på, at faren for sammenstød er til stede, hvis gentagne pejlinger til et fartøj, som nærmer sig på en skærende kurs, ikke ændrer sig kendeligt.

Det er vigtigt, at du ikke selv ændrer kurs eller fart mellem de pejlinger, du foretager.

Gamle lærebøger taler om at pejle hen over hovedkompasset, men det er næppe muligt i de fleste speedbåde, hvor kompasset oftest er monteret på en sådan måde, at man i praksis ikke kan sigte hen over det.

Pejlekikkert.

Med en pejlekikkert kan du "sigte" på et objekt, og aflæse kompasretningen. Den kan være lidt svær at håndtere i søgang, og af hensyn til magnetismen i dit fartøj skal du sørge for at pejle fra samme sted, hvis du vil sammenligne gentagne pejlinger.

Pejlekompas.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

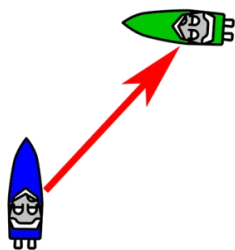
Pejlekompasset findes i mange forskellige udformninger. Sørg for at få et kompas med tydelige markeringer og god dæmpning. Med god dæmpning menes, at kompasnålen ikke er "nervøs", og bevæger sig meget livligt hele tiden. På samme måde som ved brug af pejlekikkert skal du af hensyn til skibsmagnetismen pejle fra det samme sted hver gang i en række af gentagne pejlinger.

Pejling over ét med en genstand i land eller en bundfast genstand.

Du kan pejle det andet fartøj "over ét" med en bundfast genstand, f.eks. et fyr, en kirke, et træ eller en vindmølle. Hvis fartøjet nærmer sig på en skærende kurs, og hvis pejlingerne ikke ændrer sig væsentligt, er der fare for sammenstød.

Pejling over en genstand på speedbåden.

Du kan pejle det andet fartøj "over ét" med en fast genstand på speedbåden, f.eks. en antenne, en klampe eller en søgelænd. Vær meget omhyggelig med, at du ikke ændrer kurs eller fart imellem dine pejlinger.

Hvis du er i tvivl.

Speedbådshæfte.

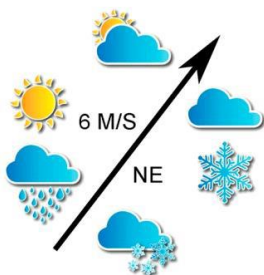
UngFavrskov

Hvis du tvivler på, om der er fare for sammenstød med et andet skib, skal du gå ud fra, at faren er til stede, og handle efter vigereglerne.

3.6 Sejlvejret.

Få en vejrudsigt.

Sørg altid for at få en opdateret farvandsudsigt inden du sejler ud, f.eks. på <https://dmi.dk> eller <https://ifm.fcoo.dk>.

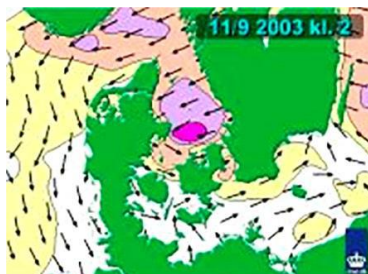
Den almindelige vejrudsigt for dit område kan være vejledende, men det bedste er, at du får en farvandsudsigt. Vejret kan være meget anderledes over havet end over land. Oftest er det koldere og mere blæsende over havet.

Jo ældre en vejrudsigt er, des mere usikker er den. Du kan altså ikke bare bruge vejrudsigten i lokalavisen fra forrige onsdag.

Mens du sejler, kan du følge vejret via radio, mobiltelefon (tlf. 1853 DMI) eller internet, men det vigtigste er, at du øver dig i at læse vejret. Er der byger på vej, tordenskyer, drejer vinden, bliver sigtbarheden ringere osv.?

Sejl Sikker App'en, som kræver mobildækning eller Wi-Fi, kan downloades gratis fra hjemmesiden respektforvand.dk. • Dækker danske farvande • Strøm- og vindprognoser op til 48 timer frem, som er let at navigere i • Information om planlagte skydeøvelser på havet • Farvandsadvarsler • Efterretninger for Søfarende • Læse de mest anvendte sejladsvejledninger • Se illustrationer og billeder der understøtter sejladsvejledningen • Links til relevante websites, hvor du kan læse mere • Kort med position og dynamisk zoom

Forstå vejrudsigten og vurder risikoen.

Vindretningen er i sejladsudsigten den kompasretning, luftmasserne kommer fra. Nordvestlig vind kommer altså fra nordvest. Strømretningen angives derimod ved den kompasretning, vandmasserne bevæger sig imod. Nordvest gående strøm løber i en nordvestlig retning.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Du har brug for sejladsudsigten for at kunne vurdere risikoen for f.eks. at kæntré eller havne i tæt tåge, samt til at planlægge med hensyn til f.eks. sejlroute, påklædning og udstyr. Vælg en rute hvor sejladsen bliver så rolig, som det er muligt, og hvor du undgår svær tværgående sø.

Små både bør ikke sejle ud, hvis der er udsigt til nedsat sigt, altså tåge, dis, regn, snebyger og alle andre forhold, der begrænser et effektivt udkig. Faren for kollision er alt for stor. Havner du alligevel i usigtbart vejr, bør du søge ind under land på lavt vand og ligge for anker til det igen klarer op.

Vær opmærksom på at vindhastigheden i sejladsudsigten er den forventede middelvind over 10 minutter. Det kan blæse meget mere i vindstødene end det oplyste. Lette fartøjer med ringe dybgang er mest følsomme overfor vind og bølger. Ved udsigt til vindhastigheder

på 4 - 5 meter pr. sek. bør små og smalle fartøjer, ifølge Søsportens Sikkerhedsråd, holde sig fra at sejle ud på åbent vand.

Det er godt at vide, at vindskabte bølger vokser, jo længere de "rejser" med vinden. Det lærer du, når du sejler i læ af en kyst og kommer til en fjord, som du vil krydse. Pludselig rejser søen sig fra tværs, og du kan blive nødt til at sætte stævnen op imod bølgerne for ikke at kæntré.

Forbered dig inden du påbegynder sejladsen på, hvad du vil gøre, hvis det blæser op eller du havner i usigtbart vejr. Hvor finder du læ ved en kyst med fralandsvind? Hvor finder du en sikker havn? Hvordan undgår du at blive påsejlet ved nedsat sigt?

Skulle du løbe ind i lyn og torden, placerer du alle ombord lavt i båden, og holder fingrene fra metaldele og elektriske installationer. Vær forberedt på muligheden for kraftig vind og vindstød fra helt uventede retninger.

Husk, at ud over lufttemperaturen, er vindens hastighed og luftfugtigheden afgørende for, hvor hurtigt du afkøles af luften.

4. Forebyggelse og bekæmpelse af brand i mindre fartøjer.

4.1 Anvendelse af pulverlukker.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

En Pulverslukker er en metalbeholder, som indeholder et særligt pulver. Dette pulver vil på forskellig måde bevirke, at ilden går ud. Pulveret drives ud af beholderen af et tryk på samme måde som ved en vandlukker. Pulverslukkeren findes i forskellige størrelser angivet ved kg. Pulverslukkeren virker ved at den kvæler ilden. Pulveret lægger sig over det brændende materiale og reducere iltmængden således, at blandingen af ilt og brændbare dampe umuliggør brand.

Bemærk den meget korte tømningstid. Er der ikke slukket, når pulverslukkeren er tømt, vil branden meget hurtigt tage samme omfang, som før slukningen påbegyndtes.

Bruges fortrinsvis til: - Små væskebrande - Brand i metaller - Brand i almindelige el-installationer - Motorbrande - Brand i gas

Valg af pulverslukker. Fra mange sider anbefales det, at du har en 2 kg. pulverslukker i speedbåden. Lad det være sagt med det samme, at en pulverslukker af denne størrelse ikke kan slukke en voldsom motorbrand; der skal meget mere til. Tal med fagfolk om hvordan din speedbåd udrustes bedst muligt med pulverslukker(e).

Tjek pulverslukkeren. Når du klargør til sejlads, tjekkes at trykmåleren står i det grønne felt, og ildslukkeres rystes for at løsne pulveret.

Der findes ingen regler for servicering og kontrol af pulverslukkere i et fritidsfartøj, men en god tommelfingerregel er at få tjekket slukkeren af fagfolk hvert år, hvis den er over 3 år gammel, og gemme kvitteringen for dette eftersyn. Ellers risikerer du at stå alene med ansvaret og uden forsikringsdækning, hvis håndslukkeren eksploderer eller svigter i en kritisk situation. I praksis koster et sådan eftersyn ofte langt mere end en ny pulverslukker, så de fleste vælger bare at købe en ny hvert 3. år.

Hvis pulverslukkeren svigter. Hvis du vil slukke en brand med pulverslukkeren, og den ikke virker, selv om manometeret står i det grønne felt, kan det være, at pulveret har "sat sig" i en klump i bunden af slukkeren. Prøv at knalde bunden af slukkeren hårdt i dørken nogle gange og se om du derved kan løsne pulveret.

Faste stoffer. Almindeligt pulver kan ikke benyttes til slukning af brand i faste stoffer, f.eks. træ, papir, tøj o. lign. Pulverslukkere, som betegnes ABC, indeholder "glødebrandpulver". Sådanne slukkere kan med god virkning også anvendes til slukning af brand i faste stoffer. Det er en god ide at slukke efter med vand.

El-installationer. Ved brande, hvor der samtidig er tale om elektrisk spænding, f.eks. fra land strøm, elmotorer eller transformere, benyttes fortrinsvis slukningsmidlerne pulver eller CO₂. Det er en rigtig god ide at afbryde spændingen. Brydes strømmen ikke, er der risiko for, at branden bryder ud igen.

På en båd, hvor spændingen er mindre end 24 Volt, går det udmærket med også at bruge vand. Der ledes stort set ingen strøm ved så lave spændinger, desuden udgør så lave spændinger ingen risiko for personskaade ved berøring af spændingsførende dele.

Motorbrand.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Går der ild i din motor, skal du omgående lukke for den elektriske spænding og brændstofførslen og tømme alle ildslukkerne ombord ind i flammerne på en gang.

Hvis du har en indenbords motor, skal du efter at ilden er slukket, lukke af til motorrummet og for al ventilation til brandstedet.

Hvis det går op for dig at du ikke kan - eller måske ikke kan - slukke branden, skal du omgående tilkalde hjælp, evt. ved at afgive nødsignaler, og få alle ombordværende ud i vindsiden, iført redningsveste.

4.2 Anvendelse af vand ved brandbekæmpelse.

Vand er det bedste stof til at nedsætte temperaturen ved en brand, idet vandet binder varme under fordampning. Hertil kommer, at vanddampene fortrænger den atmosfæriske luft med en kvælende effekt. Vandtåge virker hurtigere end en vandstråle.

Brand i faste stoffer. Ved brand i faste stoffer, f.eks. træ, papir, kul eller plaststoffer, er det foretrukne slukningsmiddel vand. Hvis du ikke kan få fat i vand, kan du prøve med ABC-pulver eller CO₂.

Pas på dampene! Er branden voldsom, skal man holde god afstand, så man ikke bliver skoldet af den damp, der evt. udvikles under slukningen.

Væsker. Ved brand i væsker, f.eks. benzin, fedt, sprit eller olie, anvendes slukningsmidlerne vand som tåge, pulverlukker eller CO₂.

Læg mærke til at det skal være vand som tåge. Hvis du bare hælder vand på f.eks. en benzinbrand, risikerer du at sprede ilden.

Pas på op sprøjtning, når du slukker brande i væsker med et slukningsmiddel under tryk.

Pas også på at den brændende væske ikke flyder oven på vandet, så det stødkoger og eksploderer i en regn af brændende dråber.

Brand i en person.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Hvis der går ild i en person, skal du bruge vand eller brandtæppe - evt. et vådt tæppe.

4.3 Ilt, varme og brandbare materialer.

Brandtrekanten.

For at der kan opstå en brand kræves, at 3 faktorer er til stede samtidig:

- Varme
- Ilt
- Brændbart materiale

Fjerner man den ene af disse 3 faktorer, dør ilden ud.

Der findes principielt 4 slukningsmetoder:

- 1) Køle det brændbare materiale til under antændelsestemperaturen. Det mest effektive middel, når du vil slukke en brand ved afkøling, er vand, evt. som vandtåge.
- 2) Reducere iltmængden således, at blandingen af ilt og brændbare dampe umuliggør brand. De mest almindelige slukningsmidler ved kvælning af brande i et fritidsfartøj er brandtæppe eller pulverlukker.
- 3) Fjerne det brændbare materiale.
- 4) Tilføje et kemisk stof, som "ødelægger" forbrændingsprocessen.

4.4 Forebyggelse af brand i mindre fartøjer.

Gasflasken.

Hvis der opstår en brand ombord, skal du straks afbryde for gassen på gasflasken og sørge for at holde den afkølet med vand. Hvis du er det mindste i tvivl om, hvorvidt gasflasken kan blive en del af branden, skal du smide den overbord.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Husk i øvrigt at flaskegasanlæg i båden skal være installeret efter ganske bestemte regler, som fremgår af Søfartsstyrelsens tekniske forskrifter.

Forebyggende rengøring, eftersyn og vedligehold.

For at forebygge brand ombord er det vigtigt altid at holde motor, motorrum og el-installationer rengjorte i speedbåden.

Der bør foretages et kritisk eftersyn og passende rengøring og aftørring af de tekniske dele ombord før og efter en længere sejlads – og ellers hver måned.

Det er klogt løbende, men særligt grundigt mindst en gang om året, at du gennemgår og efterspænder alle speedbådens ventiler, slanger, tilslutninger, spændebånd, samt rør med dertil knyttede forbindelser.

Brændstofsystemet.

Du forebygger brand i speedbådens brændstofsystemet ved at holde tanke, rør og slanger rene og ved at kontrollere systemet jævnligt for utætheder, revner eller slidmærker.

Lad kun erfarne fagfolk udføre reparationer på dit brændstofsystemet.

Når du fylder brændstof på.

Når du fylder brændstof på speedbåden, er brandfaren stor, hvis der mangler udluftning eller hvis der bruges åben ild under tankningen. Tænk på, at når du fylder brændstof på tanken, presses der brændbare gasser ud i omgivelserne, og hvis de kommer i kontakt med et tændt kogeapparat, varmeovn eller lignende, er der mulighed for eksplosionsagtig brand.

Motoren skal være slukket under tankning og må først startes, når evt. spildt brændstof er tørret op, og al lugt af brændstofdampe er væk.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Sluk hovedafbryderen til batterierne.

Sluk altid for 12/24-volt el-systemets hovedafbryder(e), når båden forlades. F.eks. den automatiske læsepumpe kan være tilsluttet batteriet direkte med egen sikring og afbryder.

Lad kun erfarne fagfolk pille ved bådens el-installation.

Land strøm.

Forlad heller ikke båden mens den er tilsluttet land strøm, medmindre der er fagligt korrekt udførte 230-volt installationer ombord. Mange fritidsfartøjer er brændt på grund af en defekt batterioplader, en defekt varmeblæser, eller et kabel med spænding, som er oprullet på en kabeltromle.

Brændstof ombord.

Det er en god rutine til forebyggelse af brand i fritidsbåden, altid at afbryde for brændstofførslen ved brændstoftanken, når båden forlades.

Oliemættede klude.

Oliemættede klude, twist, savsmuld og lignende kan selvantænde og skal derfor opbevares i en metalspand med låg på.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Ved motorstop.

Hvis din motor stopper under en sejltur, skal du ikke bare køre løs med selvstarteren. Når der sprøjtes brændstof ned i den varme motor, dannes der gasser, og en gnist i startsystemet kan bevirke en eksplosion.

Inden du prøver at starte motoren, skal den være kold, og du skal have kontrolleret, om der er utætheder i brændstofsyste­met eller overgang i el-systemet.

Hvis den afkølede motor ikke starter efter et par forsøg, og hvis du ikke kan finde og udbedre fejlen, skal du tilkalde faglig assistance eller bugsering.

5. Sejladsbestemmelser.

De internationale søvejsregler fastsætter bestemmelser for bl.a. skibes vigepligt, lanterneføring og tågesignaler og er ratificeret af alle søfarende nationer, der dog med hjemmel i reglerne kan fastsætte supplerende eller afvigende bestemmelser for sejladsen i indre, nationale farvande.

Nationale sejladsbestemmelser.

De nationale sejladsbestemmelser gælder kun i visse danske farvande (åer, indsøer, kanaler, havneområder, bugter, løb og render, samt den del af dansk territorialt farvand, der ligger inden for og mellem øer, holme og rev).

Du finder oplysninger om nationale sejladsbestemmelser for danske farvande i sejlads­håndbøgerne, Den Danske Lods, Fiskeriårbogen og Den danske Havnelods.

Oplysninger om vildt- og naturreservater, hvor sejlads og ophold er forbudt, finder du i søkort og farvandsbeskrivelser.

Lokale sejlads bestemmelser.

Speedbådshæfte.

UngFavrskov

Oplysninger om lokale sejlads bestemmelser, f.eks. fartbegrænsninger, finder du i den lokale politivedtægt.

Også kommunerne kan lave lokale sejladsbestemmelser, hvilket som oftest oplyses på deres hjemmeside.

6. Beskyttelse af havmiljøet.

Havet er ikke en losseplads, men et fintfølende biologisk system, som er afgørende for alt liv her på jorden.

Affald.

Det eneste affald, du må kaste overbord i danske farvande, er rester af friskfangede fisk. Alt andet tager du med i havn og afleverer det der. Husk, at du har ansvaret for, hvad de ombordværende kaster overbord, så du må træde i karakter som skipper, hvis du skulle være uheldig at få en miljøansvarlig med på sejlturen. Saml affaldet op, og sæt vedkommende i land, hvis dine ordrer ikke efterleves. Ude på de store have findes andre regler, men de er næppe relevante for speedbådsføreren.

Gråt spildevand.

Opvaskevandet og kartoffelvandet kan du kaste overbord med god samvittighed, hvis det ikke indeholder skadelige kemikalier.

Sort spildevand.

Spildevand fra toilettet må ikke udledes i havne og indenfor 12 sømil fra kysten.

Olie og olieholdigt spildevand.

Du må ikke udlede olie eller olieholdigt spildevand, men skal aflevere det i havnen til korrekt miljømæssig håndtering.